

<div><div><div>Woh (noInc)</div><div>होम-मन्त्र-सङ्ग्रहः ❶</div></div></div>
<div><div><div>वैश्वदेवम्❷</div><div><div>▼<div><div><div></div><div></div><div></div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div><div>ओम्<i>(इत्यनुज्ञाक्षरं)</i> अ॒ग्नये॒ स्वाहा॑<i>(हविःप्रदानार्थः।)</i></div></div></div></div></div>
<div><div><div>▼<div><div><div></div><div></div><div></div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div><div>सोमा॑य॒ स्वाहा॑।<i>(कैश्चिन्नोच्यते मन्त्रः।)</i></div></div></div></div>
<div><div><div>▼<div><div><div></div><div></div><div></div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div><div>विश्वेभ्यो॑ दे॒वेभ्य॑स् स्वाहा॑।</div></div></div></div>
<div><div><div>▼<div><div><div></div><div></div><div></div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div><div></div><div></div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div><div><i>(खे)</i> ध्रु॒वाय॑ भू॒माय॑<i>(=भूमे)</i> स्वाहा॑।</div></div></div></div>
<div><div><div>▼<div><div><div></div><div></div><div></div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div><div>ध्रुव॑-क्षि॒तये॒<i>(←स्वरः??)</i> <i>(खे)</i> स्वाहा॑। <i>(विवाहे ध्रुव-दर्शन-मन्त्रेऽप्य् अयम् प्रयोगः)</i></div></div></div></div>
<div><div><div>▼<div><div><div></div><div></div><div></div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div><div>अ॒च्युत॑-क्षि॒तये॒<i>(←स्वरः??)</i> स्वाहा॑।</div></div></div></div>
<div><div><div>▼<div><div><div></div><div></div><div></div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div><div>अ॒ग्नये॑ स्वि॒ष्टकृ॑ते॒ स्वाहा॑।<i>(=रुद्रोऽग्निस्विष्टकृत्)</i></div></div></div></div>
<div><div><div>▼<div><div><div></div><div></div><div></div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div><div></div><div></div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div><div>ध॒र्माय॑ स्वाहा॑ । अध॒र्माय॑ स्वाहा॑।<i>(अपरेणाग्निं सप्तमाष्टमाभ्यामुदगपवर्गम् २०)</i> अ॒द्ध्यस् स्वाहा॑ ।<i>(उदधानसंनिधौ नवमेन २१)</i></div></div></div></div>
<div><div><div>▼<div><div><div></div><div></div><div></div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div><div></div><div></div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div><div>ओष॑धि॒वन॑स्पतिभ्य॒स् स्वाहा॑। र॒क्षोदे॒वज॑नेभ्य॒स् स्वाहा॑ ।<i>(मध्येऽगारस्य दशमैकादशाभ्यां प्रागपवर्गम् २२)</i></div></div></div></div>
<div><div><div>▼<div><div><div></div><div></div><div></div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div><div></div><div></div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div><div><i>(वास्तुविद्याप्रसिद्धेभ्यः)</i> गृ॒ह्याभ्य॑स् स्वाहा॑। अ॒व॒साने॑भ्यस्<i>(=सीमाभ्यः)</i> स्वाहा॑ । अ॒व॒सान॑पतिभ्य॒स् स्वाहा॑ । स॒र्वभू॑तेभ्य॒स् स्वाहा॑ ।<i>(उत्तरपूर्वदेशेऽगारस्योत्तरैश्वतुर्भिः २३)</i></div></div></div></div>
<div><div><div>▼<div><div><div></div><div></div><div></div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div><div></div><div></div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div><div>का॒मये॑ स्वाहा॑ ।<i>(शय्यादेशे कामलिङ्गेन)</i> अ॒न्तरि॑क्षा॒य स्वाहा॑ ।<i>(देहल्यामन्तरिक्षलिङ्गेन २)</i></div></div></div></div>
<div><div><div>▼<div><div><div></div><div></div><div></div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div><div>यद् ए॒जति॑<i>(=कम्पते)</i> जग॑ति॒ यच् च॑ चेष्ट॑ति, नाम्नो॑ भा॒गो ऽय॑, नाम्ने॑ स्वाहा॑। <i>(उत्तरेणापिधान्याम् (अर्गले)३)</i></div></div></div></div>
<div><div><div>▼<div><div><div></div><div></div><div></div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div><div><i>(उत्तरैर्ब्रह्मसदने)</i> <div><div><div></div><div></div><div></div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div><div>पृथि॑व्ये स्वाहा॑। अ॒न्तरि॑क्षा॒य स्वाहा॑। दि॒वे स्वाहा॑ । सू॒र्याय॑ स्वाहा॑ । च॒न्द्रम॑से स्वाहा॑ । नक्ष॑त्रेभ्य॒स् स्वाहा॑ । इन्द्रा॑य॒ स्वाहा॑ । बृ॒हस्प॑तये॒ स्वाहा॑ । प्र॒जाप॑तये॒ स्वाहा॑ । ब्र॒ह्मणे॑ स्वाहा॑।</div></div></div></div></div>
<div><div><div>▼<div><div><div></div><div></div><div></div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div><div></div><div></div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div><div>स्व॒धा पि॑तृभ्य॒स् स्वाहा॑।<i>(दक्षिणतः पितृलिङ्गेन प्राचीनावीत्य् अवाचीन-पाणिः कुर्यात् ५)</i></div></div></div></div>
<div><div><div>▼<div><div><div></div><div></div><div></div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div><div></div><div></div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div><div>नमो॑ रु॒द्राय॑ पशु॒पत॑ये॒ स्वाहा॑।<i>(रौद्र उत्तरो यथा देवताभ्यः ६ तयोर् नाना परिषेचनं धर्म-भेदात् ७)</i></div></div></div></div>
<div><div><div>▼<div><div><div></div><div></div><div></div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div><div></div><div></div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div><div>ये भू॒ताः प्र॑चर॑न्ति दि॒वा /नक्तं॑ बलि॑म॒ इच्छ॑न्तो॒ वितु॑र्दस्य प्रे॒ष्याः । तेभ्यो॑ बलि॑ं पु॒ष्टिका॑मो ह॒रामि॑ मयि॑ पु॒ष्टिं पु॒ष्टिप॑तिर् दधातु॒ स्वाहा॑॥<i>(नक्तमेवोत्तमेन वैहायसम् ८)</i></div></div></div></div>
<div><div><div>समारोपणावारोपणे❷</div><div><div>▼<div><div><div></div><div></div><div></div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div><div>अ॒यन् ते॒ योनि॑र् ऋ॒त्वियः॑ । य॑तो जा॒तो अ॒रोच॑थाः । तच् जा॑नन् अ॒ग्न आ रो॑ह<i>(→ सीदेति शाकले)</i> ।</div></div></div></div></div>

अथा॑ नो वर्ध॑या रयि॑म् ।

<div><div><div>▼<div><div><div></div><div></div><div></div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div><div>उपा॑व॒रोह॑ जा॒तवे॑दꣳ पु॒नस् त्व॑म् ॥41॥ दे॒वेभ्यो॑ ह॒व्यवँ॑ वह॒ नꣳ प्र॑जा॒नन् । आ॒यꣳꣳ प्र॑जाꣳ रयि॑म् अ॒स्मांसु॑ धेहि॒ । अज॑स्रो दी॒दिहि॑ नो दुरो॑णे ।</div></div></div></div>
<div><div><div>▼<div><div><div></div><div></div><div></div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div><div>आ॒जुह्वा॑नस्<i>(=हयमानः)</i> सु॒-प्र॒तीकꣳ पु॑रस्ताद् अ॒ग्ने स्वा॑यँ योनि॑म् आ सौ॑द सा॒ध्या<i>(→ साधुया माध्यन्दिने)</i> । अ॒स्मिन्थ॑ सध॒-स्थे, अ॒ध्य उत्त॑रस्मिन् विश्वे॑ दे॒वाः! यज॑मानश् च सी॒दत॑ ।</div></div></div></div>
<div><div><div>▼<div><div><div></div><div></div><div></div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div><div>उदु॑ध्य॒स्वाग्ने॑ प्रति॑ जागृ॒ह्य ए॒नम् इ॒ष्टा-पू॑र्ते सꣳसृ॒ज॑थाम॒यश्च॑ । पुन॑ꣳ कु॒ण्वꣳस् त्वा॑ पि॒तर्यै॑ यु॒वान॑म् अ॒न्वाता॑ꣳसी॒त् त्वयि॑ ते॒न्तुम् ए॒तम् ।</div></div></div></div>
<div><div><div>जयादिः❷</div><div><div>जयाः❸</div><div><div>▼<div><div><div></div><div></div><div></div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div><div>चित् च॑ [स्वाहा॑]। चि॒त्तिश् च॑ [स्वाहा॑]। ओ॒कृ॒तं च॑ [स्वाहा॑]। ओ॒कृ॒तिश् च॑ [स्वाहा॑]। वि॒ज्ञा॒तं च॑ [स्वाहा॑]। वि॒ज्ञा॒नं च॑ [स्वाहा॑]। म॒नश् च॑ [स्वाहा॑]। श॒क्क॑रीश् च॑ [स्वाहा॑]। दर्श॑श् च॑ [स्वाहा॑]। पु॒र्णमा॑सश् च॑ [स्वाहा॑]। बृ॒हच् च॑ [स्वाहा॑]। र॒थेन्त॑रं च॑ [स्वाहा॑]।</div></div></div></div></div></div>
<div><div><div>प्र॒जाप॑तिर् जया॒न् इन्द्रा॑यु वृ॒ष्णे प्रा॒यच्छ॑द् उ॒ग्रꣳ पृ॑त॒नाज्य॑षु। तस्मै॑ वि॒शस् स॑म॒नम॑न्त॒ सर्वा॑स् स उ॒ग्रस् स॑ हि ह॒व्यो ब॒भूव॑॥ [स्वाहा॑॥]</div></div></div>
<div><div><div>अभ्यातानाः❸</div><div><div>अ॒ग्निर्भू॑ताना॒म् [अधि॑पतिः स मा॑वतु, अ॒स्मिन्ब्र॑ह्म॒न्<i>(अस्मिन्ब्रह्मण्य् इत्यथर्ववेदे)</i> अ॒स्मिन्क्ष॑त्रे॒ ऽस्यामा॑शिष्य॒स्याम्पु॑रो॒धायाम्॑ अ॒स्मिन्क॑र्म॒न्नस्यां॑ दे॒वहू॑त्याम् [स्वाहा॑]]...।</div></div></div></div>
<div><div><div>इन्द्रो॑ ज्येष्ठाना॑म्। यमः॑ पृथि॒व्या...। वा॒युर् अ॒न्तरि॑क्षस्य...। सू॒र्यो दि॒वेः...। च॒न्द्रमा॑ नक्ष॑त्राणाम्...। बृ॒हस्प॑तिर् ब्र॒ह्मणः॑...। मि॒त्रः स॑त्याना॒म्...। वे॒रु॒णोऽपा॑म्...। स॒मु॒द्रः स्रो॑त्याना॒म्...। अ॒न्नं सा॑म्राज्याना॒म् अधि॑पति, तन् मा॑वतु...। सोमे॑ ओष॑धीना॒म्...। स॒विता॑ प्र॒सवा॑नाम्...। रु॒द्रः प॑शूना॒म्...। त्व॑ष्टा रू॒पाणा॑म्...। वि॒ष्णुः प॑र्व॒ताना॑म्...। म॒रुतो॑ ग॒णाना॑म् अधि॑पतये॒स् ते मा॑वन्तु...। पि॒तरः पि॑तामहाः॒ परेऽव॑रे॒ तता॑स् ततामहा इ॒ह मा॑वत ...। ...।...</div></div></div>
<div><div><div>राष्ट्रभूतः❸</div><div><div>ऋ॒ताषा॑ड्<i>(=ऋतेन शाततीति)</i> ऋ॒तधा॑मा॒ ऽग्नि॑र् ग॒न्धर्वः॑। तस्यो॑ष॒धयो॑ऽप्सरस् ऊ॒र्जो ना॑म। ता इ॒दं ब्र॑ह्म॒ क्षत्रं॑ पा॒न्तु। स इ॒दं ब्र॑ह्म॒ क्षत्रं॑ पा॒तु। ते॒स्मै स्वाहा॑ । ताभ्यः॑ स्वाहा॑ । सꣳहि॑तो वि॒श्वसा॑मा॒<i>(=विश्वानि सामान्यवसितान्यस्मिन्)</i> सू॒र्यो ग॑न्ध॒र्वः । तस्य॑ म॒रीच॑योऽप्सरस् आ॒युवो॑ ना॒म । ... । सुषु॑म्नः<i>(=सुखम्)</i> सू॒र्यर॑श्मिश् च॒न्द्रमा॑ ग॒न्धर्वः॑ । तस्य॑ नक्ष॑त्राण्य् अ॒प्सर॑सो॒ बे॒कुर॑यो॒<i>(=चित्तविकारहेतवः)</i> ना॑म । ... । भुज्यु॑स्<i>(=पालयिता, यो भुनक्ति)</i> सु॒प॒र्णो य॒ज्ञो ग॑न्ध॒र्वः । तस्य॑ दक्षि॑णा अ॒प्सर॑संस् स्त॒वा ना॑म । ... । प्र॒जाप॑तिर्वि॒श्वक॑र्मा॒ मनो॑ ग॒न्धर्वः॑ । तेस्य॑क्सा॒मान्य् अ॑प्सर॒सो वह॑यो॒<i>(सौन्दर्यं वहन्तीति)</i> ना॑म । ... । इ॒षिरो॑<i>(इष्यमानवस्तुवत्त्वात्)</i> वि॒श्वव्यं॑चा॒<i>(विश्वं वियातीति)</i> वा॒तो ग॑न्ध॒र्वः । तस्या॑पोऽप्सर॒सो मु॒दा ना॑म । ... । भुव॑नस्य-प॒ते यस्य॑ त उ॒परि॑ गृ॒हा इ॒ह च॑ । स नो॑ रा॒स्व<i>(=देहि)</i> +आज्या॑निꣳ<i>(=दीर्घायुः)</i> रा॒यस्पो॑षाꣳ सु॒वीर्य॑ꣳ संवत्स॒रीणाꣳ स्व॒स्तिꣳ स्वाहा॑ ।</div></div></div></div>

परमेष्ठ् (=परमस्थानो) अधिपतिर् मृत्युर् गन्धर्वः ।
तस्य विश्वम् अप्सरसो भुवो नाम । ... ।
सुक्षितिस् सुभूतिर् भद्रकृत् सुर्वान् पर्जन्यो गन्धर्वः ।
तस्य विद्युतोऽप्सरसो रुचो नाम । ... ।
दूरेहेतिर् अमृडयो मृत्युर् गन्धर्वः ।
तस्य प्रजा अप्सरसो भोरुवो नाम । ... ।
चारुः कृपणकाशी (कृपणेषु मनो दीपयतीति) कामो गन्धर्वः ।
तस्याधयो (=चित्तकेशाधिदेवताः) ऽप्सरसंश् शोचयतीर् नाम । ... ।
स नो भुवनस्य-पते यस्य त उपरिं गृहा इह च।
उरु(=विपुल)ब्रह्मणे ऽस्मै क्षत्राय
महि(=महत्) शर्म यच्छु स्वाहा ॥

प्राजापत्यादि②
▼ 🙏🏿...🙏🏿
प्रजापते न त्वद् (विश्वा जातानि→) एतान्य अन्यो विश्वा जातानि परि ता बभूव । यत्-कामास् ते जुहुमस् तन् नो अस्तु वयः स्याम पतयो रयीणाम्॥
▼ 🙏🏿...🙏🏿
(ओं) भूस्स्वाहा ॥ (अग्रय +इदं न मम) (ओं) भुवस्स्वाहा ॥ (वायव +इदं न मम) (ओं), सुवस्स्वाहा ॥ (सूर्याय +इदं न मम)
▼ 🙏🏿...🙏🏿
यद् अस्य कर्मणो ऽत्यरीरिचं यद् वा न्यूनम् इहाकरम् । अग्निष् टत् स्विष्टकृद् विद्वान् सर्वः स्विष्टः सुहुतं करोतु स्वाहा ।
▼ 🙏🏿...🙏🏿
अनाज्ञातर्ययदाज्ञातम् । यज्ञस्य क्रियते मिथु । अग्ने तदस्य कल्पय । त्व२ हि वेत्थ यथातथम् ।
▼ 🙏🏿...🙏🏿
पुरुषसम्मिता यज्ञः । यज्ञं पुरुषसम्मिताः । अग्ने तदस्य कल्पय । त्व२ हि वेत्थ यथातथम् ।
▼ 🙏🏿...🙏🏿
यत्पाकत्रा मनसा द्दीनदर्खा न । यज्ञस्य मन्वते मर्तासः । अग्निष्टद्धोता क्रतुविद्विजानन् । यजिष्ठो देवाः ऋतुशो यजाति ॥115॥
▼ 🙏🏿...🙏🏿
त्वन् नो अग्ने वरुणस्य विद्वान् देवस्य हेडो(=क्रोधो) ऽव यासिसीष्ठाः(=यक्षीष्ठाः) । यजिष्ठो (हुविर्)वहितमश् शोशुचानो(=देदीप्यमानः) विश्वा द्वेषासि प्र मुमुग्ध्य अस्मत् । (अग्नीवरुणाभ्याम् इदं न मम)
▼ 🙏🏿...🙏🏿

स त्वन् नो अग्ने ऽवमो(=मूलभूतो) भव+ऊती(त्या) (“अग्निरवमो देवतानां विष्णुः परमः” इति ब्राह्मणम्) नेदिष्ठो(=अन्तिकतमो) अस्या उपसो व्युष्टौ(=व्युष्टायाम्) । अव यक्ष्व नो वरुणं, रराणो वीहि(=खाद) मृडीकं(=सुखयितारं [हविः]) सुहवो न एधि । (अग्नीवरुणाभ्याम् इदं न मम)
▼ 🙏🏿...🙏🏿
अयाश(=एतुम् योग्यः, गमनशीलो वा) चाग्ने ऽस्य अनभिशस्तीश्च(=अनवद्यः) सत्यम् इत् त्वम् अया असि । अयसा(=प्रतिगत्रा) मेनसा धृतो ऽयसा हव्यम् ऊहिषे(=वहस्व) ऽया नो धेहि भेषजम् ॥(५)
वसोधारादि②
▼ 🙏🏿...🙏🏿
अग्निर्ऋषिः चतुर्थकाण्डे सप्तमप्रपाठके तृतीयोऽनुवाकः शश्च मे मयश्च मे प्रियश्च मेऽनुकामश्च मे कामश्च मे सौमनसश्च मे भद्रश्च मे श्रेयश्च मे वस्यश्च मे यशश्च मे भगश्च मे द्रविणश्च मे यन्ता च मे धृता च मे ख्वेमश्च मे धृतिश्च मे विश्वश्च [5] मे महश्च मे सर्व्विच्च मे ज्ञात्रश्च मे सूश्च मे प्रसूश्च मे सौरश्च मे लयश्च म+ ऋतश्च मेऽमृतश्च मे +ऽयख्मश्च मेऽनामयच्च मे जीवातुश्च मे दीर्घायुत्वश्च मे +ऽनमित्रश्च मेऽभयश्च मे सुगश्च मे शयनश्च मे सूषा च मे सुदिनश्च मे
▼ 🙏🏿...🙏🏿
सप्त ते अग्ने समिधस्, सप्त जिह्वास् सप्त [11] ऋषयस्, सप्त धाम प्रियाणि । सप्त होत्राः, सप्तधा त्वा यजन्ति, सप्त योनीर् आ पृणस्वा घृतेन ॥
रक्षा②
▼ 🙏🏿...🙏🏿
मा नस् तोके(=अपत्यमात्रे) तनये मा न आयुषि मा नो गोषु मा नो अश्वेषु रीरिषः । वीरान् मा नो रुद्र भामितो(=क्रुद्धः) वधीर् हविष्मन्तो नमसा विधेम ते ।